

ΤΑ ΠΑΡΑΛΟΕΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟ ΘΗΣΑΥΡΟΦΟΡΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ένα εϋρημα πού ανακαταώνει τή Βάθεια. 'Ο 'Ηπειρώτης μπακάλης πού θρίσκει πεντακοσάρικα μέσα σ' ένα παλιό είθλιε. 'Όπου έπερέβαιναν δυό ύπεξιαματικοί. Τά μυστήρια τεύ πσιωμάγαζου. 'Η είθλιεθήκη τεύ δικηγόρου Χωραφά. Χαρτενμιαματα με την έκ! Τά επακέλουεα στην 'Αστυνερμία. 'Ο άριθμός 13. Οι είθλιεφυλάκες και τά θησαυροφέρα είθλιε, κλπ.

ΝΑ μεσημέρι, ή σινιοκία τής Βάθειας άνασταθήκε από τό άκόλοθο πρωτακουστο γεγονός :

Στή σινιοκία ατή και άκριθής στη διασταύρωσι τών δ'ών Βερανζέρου και Σωκράτους, διατηρούσε παντοπλείο ένας 'Ηπειρώτης, όνόματι Γρηγόριος Σάββας. Δυό ύπαξιωματικοί—ό έπιλοχίας του Πεζικού Κρεζής και ό ένομοτάρχης Γαντάνης—ό άπέαντι γανωτής Γεώργιος Κουταβίτης και τρεις άλλοι έργατικοί, κάθονταν μιά μέρα μέσα στο κατάστημα, έτρωγαν και κοιτάσαν. 'Ηταν Σεπτέμβριος του 1905, τό ποτό του Προφήτανατος πλάιθηρο, εϋθ ή όκά, και μάλα σπώμα περιφίμο.

Τήν ώρα εκείνη, ό μπακάλης, θρονασμένος μπροστά στον πάγκο του, καταγιότανε να κατακομιατιάξη ένα παλιό, όγκώδες βιβλίο, γιά να χρησιμοποιή τά φύλλα του ως περιτυλίγματα του τρυφού ατό τών σαροελλιών.

'Ο Σάββας είχε ξεφυλλίσει σχεδόν τό μισό από τό περίφημο αυτό βιβλίο, όταν έξαρνα φωνή εκλήθεος ξέφυγε από τά χείλη του και τόν έπόρρωσε, κάνοντας δίωος τους πλάτες να στρέψουν προς ατόν τά μάτια. Είδαν τότε τόν μπακάλη να προσπαθ' ν' άνοίξη ένα διπλωμένο κόκκινο χαρτί, πού κρατούσε στα τρέμοντα χέρια του.

Τέλος τό άνοίξε, και κατάπληκτος εδρε μέσα ένα μάτιο πεν ακοτάρικα τής 'Εθνικής Τραπέζης, παλαός εκδόσεως, αλλά ίσχυούσης άόόηης. 'Ο Σάββας, κατακόκκινος από τό συγκίνησι του, στην πρώτη στιγμή, θέλησε να μετρούσι τό μάτιο, άμέσως δίωος μιά άλλη σέψη, ά συγκρατεί, και ή προστάθεια του εινε τώρα πός ν' άποκρίνη από τά ξεθωιά μάτια τών παρταμίνων τό άνάλοστο εϋρημα του.

Με μιά άσπραπαία κίνηση λοιπόν ό πονηρός 'Ηπειρώτης ζαρώνει μέσα στα χέρια του τό μάτιο τών χαρτενοσιπιάτων και κιντάζει γύρω του, γιά να τά καταζωνιάση. Κάνει ν' άνοίξη ένα σωφάρι, αλλά ά γεροντικά του δάχτυλα τρέμουν. Τού εινε άδύνατον να συγκρατηθή. Και τά χαρτενοσιπιάματα ξεφεύγουν από τά χέρια του και σπορδίζονται χάμω, στα πόδια του... 'Ο Σάββας, μέσα στην παρατάλη του, νομίζον ας ότι οι άλλοι δεν άντελήθησαν τόν θησαυρό του, σάβει γρηγορα, άρτάζει τά πεντακοσάρικα και τά έξαρτάει στο βάθος της τσέπης του. Λογάριασε δίωος να κά τήν άντίληψη τών άλλων, και προσάτων τών δυό ύπαξιωματών, γιατί ατόί σπορδίζονταν από τή θέσι τους, έληθάσαν τόν μπακάλη, και ό έπιλοχίας τόν όπώτρε άγρια :

—Τι λεφτά εινε ατά πού βρήκες ;

—Δεν εινε τίποτα ! Δεν εινε τίποτα ! άπάντησε με φανερό συγκίνησι ό Σάββας. Μούπισον τρία εικοσιπεντάρικά κι' έσκαρια και τά πήρα.

—Βρε τίποσ τά λές ατά ; λέει άγριώτερα τώρα ό ένομοτάρχης. Φέρε τά λεφτά εδω !..

—Τι λές, πού νοκιτάρχη ; Τά λεφτά εινε δικιά μου.

—Νά, παρήνθηστε, πού θα μάς πής πώς εινε δικιά σου ! άπαντά ό ένομοτάρχης, κατεβάζον ας τή χειρόβια του στο μάγονλοτό Σάββα.

Τρομοκρατημένος πού ό μπακάλης, νομίζοντας ότι τό χωροφυλάκιστικο χασούκι θα είχε συνέχια και φοβούμενος ότι θα έχανε δια τά χριμάτα, σκέπτηνε να συμβιβασθί με τούς δυό άρεμαίνους ύπαξιωματικούς και τούς έπληρε παράμερα, στο πσιωμάγαζο. Οι άλλοι, πού παρακολούθουσαν όλη ατή τή σηνγή, άκούσαν ψιθυρισμούς και καταλάβαιναν ότι γίνεται ιεροκηρυξίας ή μοισαία.

Ύστερα από λίγο οι δυό ύπαξιωματικοί και ό καταστηματαρχής βήκαν από τό πσιωμάγαζο, τή φορά δίωος ατή γελασοι. 'Ο Σάββας ειπε :

—Νά πούμε ένα κροσάκι ;

—'Ας τό πούμε ! παραδέχτηκαν οι άλλοι.

Τσογγύσαν τά ποτήρια και πίνανε τό κατατοσάρικα τους, όταν ειδαν να συγκροτανται πολλές κόμοσος σ' ην πόρτα του μαγαζιού. 'Τβού τί είχε συμβή ; 'Ο γανωτής Γ. Κουταβίτης είχε βγη στη γειτονιά και τρέχοντας από μαγαζιά σε μαγαζιά, είχε διακοινώσει τό πράγμα. Στην άρχή κανείς δεν ήθελε να πιστέψη τά λόγια του. 'Όταν δίωος εδαν τούς δυό ύπαξιωματικούς ν' άποκρηστούν διαχτυκώσά τό μπακάλη, δίωο πιστέψαν πιά ότι βρέθηκε τό μάτιο με τά πεντακοσάρικα και ό γίνουμε πράγματι ή διανομή. Πολλοί τότε, μεταδύ τόν όπικον και ό δικηγόρος κ. Ζαγορήσιος, έληθάσαν τόν Σάββα και τού ζήτησαν πληροφορίες. 'Ο μπακάλης δίωος έξεκολούθησε ν' άρνεί α μ' έπιμονή, λέγοντας ότι τρία μόνο εικοσιπεντάρικά του έπαινα, κι' ατά ήσαν από

δικά του. Τότε ό δικηγόρος, παίρνοντας από περιέργεια τό ξεφυλλισμένο βιβλίο, εδρε ότι ήταν σύγγραμμα 'Εμπορικού Δικαιού. 'Ο κ. Ζαγορήσιος έσπερωχώρησε με έρωτισήε τόν μπακάλη και έμαθε ότι τό βιβλίο έκεινο, μαζί με άλλα βιβλία και παληές δικογραφίες, τό είχε άγοράσει ό Σάββας με την όκά από την κυρία Τρίμη, άδελφή του άποθανόντος δικηγόρου Χωραφά.

Τήν Άλλη μέρα ό κ. Τρίμησ διηγότανε στο συντάχτη του εΧρόνου τά έξης :

—Τά έγγραφα και διόόκληση τή βιβλιοθήκη του άποθανόντος τά πούλησε ή γυναίκα μου, γιατί δεν μπορούσε να τά βλέπη, χωρίς να τήν πάνον τα κλάματα. Τήν βιβλιοθήκη τήν έπληρε ό Σάββος Τσαγγάρης, διεφθηντής του Πρακτορίου τών 'Εργμεσιών. Τίς δικογραφίες και μερικά έφθαμένα βιβλία τά πούησε με την όκά τών μπακάλη πού εινε κά ω από τό σπίτι μας. 'Η πούλησε έφυγε τόν περασμένο Νοέμβριο. 'Εβώσαμε τότε τά περισσότερα στον μπακάλη ατόν. Άίγα πού μάς έμειναν τά δώματα στον παρακάτω μπακάλη, τό Γρηγόριο Σάββα, ατόν πού βρήκε τά χριμάτα.

—Και τά χριμάτα τί άπέγιναν ;

—'Εμαθα ότι χθές ήθεο ό Σάββας στο σπίτι και ειπε στη γυναίκα μου ότι μέσα στα χαρτιά του άγόρασε βρήκε χριμάτα. 'Όπως ίσχυόεζα, τά χριμάτα ατά ήσαν τρία πεντακοσάρικα, τά όποια δίωος δεν τά έχει πιά, γιατί, δίωος έλεγε σ' ή γυναίκα μου, όταν τά βρήκε, τά εδαν δυό ύπαξιωματικοί και τόν άνάγκασαν να μοκασθί μαζί τούς τό εϋρημα, και ότι έπαινεμόσ μόνον ένα πεντακοσάρικο του έμεινε.

Τήν ίδια μέρα ό άσπινόμεος του δυο τιμήματος Σάββος ένήργησε σχετικές άνακρίσεις. 'Εκάλεσε και έξη ασε τόν Γρ. Σάββα και πολλούς μάρτυρες. 'Από τίς άνακρίσεις βγήκε τό έξης συμπέρασμα :

'Ο δικηγόρος Χωραφάς είχε πεθάνει πρό δεκαετίας, δηλαδή στα 1895. 'Η κυρία Τρίμη έπώλησε στον μπακάλη τά βιβλία του, βάρους τά άντα όκάδων, προς 4.20 την όκά.

Και ό εΧρόνος τής έπομένης έγραφε σχετικώς :

... 'Ο Γρηγ. Σάββας, όστις κρατείται εις τήν άστυνομίαν, όμολογει ότι μόνον τρία ήσαν τά πεντακοσάρικα, έκ τών όποιων τό ένα έχει ατόσ και τό παρέδωσε εις τού άστυνόμον, τά δέ άλλα δύο έχουν ό έπιλοχίας, Σόλων όνόματι, και ό ένομοτάρχης. 'Ο πρώτος, κληθείς, ν' νη σι έλασε παρά τού Σάββα πεντακοσάρικον. Σήμερον, έν τούτοσ, θα έξεακολουθησουν και πάλιν ά άνακρίσεις, έξεταζομένου και τού ένομοτάρχου, έλπίζεται δε να έξακριβωθί τό ποσό των ερεβέντων χριμάτων... 'Επίσης έγνωσθη ότι ό Σάββας, όλιγον μετά τήν εϋρεσιν τών γοημάτων, έστειλε εις τήν κυριαν Τρίμη και έζήτησε παρ' ατής και άλλα χαρτιά, πραγματι δε ή κυρία Τρίμη, άγνούσασ τά διατρέξασα, τού έδωκε και άλλο δέμασ.

Τίς άκόλουθες μέρες έπαιναν και άλλες άνακρίσεις και άπεδείχθη ότι τά πεντακοσάρικα δεν ήσαν 3, αλλά 18. Πόντος κακόσ γιά τούς τρεις συνταφίους τής μοκασιάς, οι όποιοι συνελήθησαν και ύπεχρεώθησαν από τήν 'Αστυνονία να δώσουν τα χριμάτα στη νόμιμη κληρονομία τους, την κυρία Τρίμη. Κι' έτσι ή άδελφή του μακαοίτη 'Αθηνάου δικηγόρου βρέθηκε κάτοχος ποσού, άντιπροσοπομένουτος 150 χιλιάδες σχεδόν σημερινές δραχμής. 'Ο μπακάλης έμεινε με τά παληόχαρτά του και τίς σωρδέλες του. Τόν έφαγε κείνη ή καραγή τής έκλήθεως και εδιδάχθη ότι ό άνηφοσος στον κόμοσ τοτό πρέπει ναμνι ψήφασμοσ.

Τέτοια θησαυροφέρα βιβλία άναγέρονται και άλλα στα χρονικά τής 'Ελληνης φιλαργνίας. Στο Ναύπλιο ζώσε πρό τριάντα έτών ένας συνταξιοδχος δικαστικός, Κοτσάκης 'Ινόμετι, τοκογλύφος και παρομοόδης φιλάργνος. 'Όταν πέθανε, οι κληρονομιοί του, μαντείνοντες τή σηνθήε του, δεν έβγαλαν τό ελάχιστο αν κειμένο από τό σπίτι. Τα έφραξαν δια. έπιπλα, ορχια, βιβλία κλπ. Λαπόν, ή βιβλιοθήκη του ήταν και τό θησαυροφυλάκιο του. 'Ανάμεσα στα διπλά περικαλιματια τών χοντρόν νοικιών συγγραμιάτων βρήκαν πολλά χαρτενοσιπιάματα, έπιμελώς τοσθε ήμενα, δίωος τά μαγαρτάρια μέσα στην πύνα τους. Κι' έτσι οι κληρονομιοί του Κοτσάκη — πού εινε σήμερα έργατικά μέλη τής 'Ελληνικής κοινωνίας — δεν έχασαν πεντάρα.

